

فا قد مستندات علمی موثقی هستند. بهترین روش برای جلوگیری از کاهش خطر ابتلا به تب دنگی محافظت از خود در برابر نیش پشه آلوده با روش های استفاده از لباس های پوشیده و مجهز کردن پنجره ها به توری است؛ ضمن آنکه استفاده از محصولات موافق دفع حشرات مانند پشه می تواند خطر ابتلا را کاهش دهد.

به گفته این سازمان، در حال حاضر محصولات دفع کننده حشرات در اشکال اسپری، استیک، لوسیون یا ماده مؤثره deet در داروخانه ها و مراکز معتبر در دسترس هستند.

با توجه به شرایط کنونی بر اساس هماهنگی های انجام شده با کارخانجات تولیدکننده، محصولات جدیدی در این زمینه به زودی وارد بازار خواهد شد. بدیهی است تمامی اقلام مورد تأیید سازمان غذاودارو در داروخانه ها و مراکز معتبر در دسترس عموم قرار دارند و استفاده از محصولات فاقد مجوز بهداشتی به دلیل عدم اطمینان از ایمنی و کارایی به هیچ وجه توصیه نمی شود.

سازمان غذا و دارو اعلام کرد

تبلیغات غیرواقع در خصوص فرآورده های دفع پشه آندس

سازمان غذا و دارو اعلام کرد، فرآورده های دفع حشرات از قبیل انواع روغن های گیاهی و سایر محصولات با ادعای مشابه فاقد مستندات علمی موثقی هستند و بهترین روش برای جلوگیری از کاهش خطر ابتلا به بیماری، تب دنگی محافظت در برابر نیش پشه آلوده است. سازمان غذا و دارو در خصوص تبلیغات اغواگرانه دفع حشرات بویژه پشه آندس در فضای مجازی، اعلام کرد: این فرآورده ها که به صورت انواع روغن های گیاهی و سایر محصولات و با ادعای مشابه عرضه می شوند،

کارشناسان تیم سلامت مرکز بهداشت با هدف پیشگیری از ازدیاد و گزش پشه آندس، عملیات مه پاشی کامل اماکن سر پوشیده، بوته ها و درختان با استفاده از سموم مجاز را اجرا کرده اند.

این تصویر متعلق به یکی از بیمارستان های پاکستان است افرادی که به بیماری تب دنگی مبتلا می شوند و به خاطر وخامت بیماری در بیمارستان ها بستری می شوند به این صورت در پشه بند نگهداری شده تا دیگر پشه ها به ویروس آلوده نشوند.

رسانه زدگی معضل جدی حوزه سلامت

سمیه افشین فر/ هر از چند گاهی خبرهایی در حوزه سلامت مردم را نگران می کند؛ یک روز یک ویروس و باکتری و یک روز یک پشه یا یک مدل فارچ! هر کدام از این موارد در فضای مجازی تبدیل به سوزه های بحث برانگیز می شوند در حالی که ممکن است در واقعیت خطر چندانی نداشته باشند، مثلاً همین چند وقت اخیر در مورد یک پشه برخی چنان بزرگنمایی می کنند که انگار قرار است این پشه همه افراد جامعه را نیش بزند و همه ما مبتلا به بیماری تب دنگی شویم، حتماً شما هم با نوشته هایی از این دست مواجه شده اید که «تا دیروز به خاطر کرونا مجبور بودیم با ماسک رفت و آمد کنیم و از حال باید با پشه بند بیرون برویم» اما خبرهای حوزه سلامت را چگونه می توانیم صحت سنجی کنیم و اصلاً چه کسانی پشت اخبار جعلی سلامت هستند و از نگران کردن مردم چه سودی می برند؟ حسام الدین خضری، تحصیلکرده بیروپزشکی و دکترای تخصصی مدیریت رسانه در گفت و گو با «ایران» می گوید: امروزه رسانه ها از همه جهت به زندگی افراد فشار می آورند، البته همه این فشارها منفی نیست و گاهی بر اثر همین فشارها افراد را به زندگی سالم تشویق و در آنها انگیزه زندگی ایجاد می کنند. اما رسانه زدگی در بین برخی از افراد مشکل بزرگ این روزهای جامعه است، افراد برای سرگرمی به جای اینکه مثل گذشته کتاب خواندن یا بازی های سنتی را انتخاب کنند به سراغ رسانه ها می روند چون همه اتفاق ها مثل گوش دادن به موسیقی یا گوش دادن به کتاب های صوتی و... در تلفن همراه رقم می خورد، همین باعث شده که افراد ساده ترین مسیر را برای گرفتن اطلاعات مختلف انتخاب کنند و آن هم تلفن های همراه است و این رسانه زدگی می تواند بستری را ایجاد کند که رسانه ها بتوانند بیشتر روی افراد جامعه کار کنند، بنابراین روی تکرار افراد جامعه هم تصویر می گذارند.

هر هشداری مردم را یاد کرونا می اندازد

این پژوهشگر حوزه سلامت و رسانه در پاسخ به این سؤال که چرا هر از چند گاهی خبرهای حوزه سلامت مردم را نگران می کند، می گوید: وقتی با همه گیری کرونا مواجه شدیم، دیدیم رسانه هایی که می توانستند بهترین مدل اطلاع رسانی را داشته باشند به جای اینکه از کارکرد آموزشی رسانه استفاده کنند، فقط به سراغ مدل هشدار رفتند و این مدل را انتخاب کردند. همین باعث شد که مردم به معض اینکه هر خبری در حوزه سلامت می شنوند ترس در جانشان می افتد و اصلاً هم برایشان فرقی نمی کند عامل این بیماری ویروسی، فارچی یا انگلی است یا عاملی مثل پشه. خبری با بیان اینکه مردم وقتی چیزی را می شنوند که می تواند فرآیند باشد، ذهنشان به سمت همه گیری کرونا می رود، می گوید: در نظر داشته باشید که سواد سلامت در جامعه آنچنان ارتقا پیدا نکرده که افراد بتوانند بین یک عامل ویروسی یا باکتریایی تکفک قائل شوند. این پژوهشگر تأکید می کند: مهم ترین موردی که باید به مردم آموزش دهیم این است، ما با عاملی مواجه ایم که آن را می بینیم و می توانیم تشخیص بدهیم، محیطی که در آن هستیم پشه دارد یا ندارد، در واقع پشه با چشم قابل دیدن است در حالی که کرونایی که قبلاً با آن مواجه بودیم دیده نمی شد، اما افراد را مبتلا می کرد و جانشان را می گرفت و این نکته بسیار مهمی است. نکته مهم بعدی این است که راه های مقابله با حشرات سال هاست مشخص است و در جوامع مختلف شناسایی شده، همه ما مدل مقابله کردن با پشه ها را می دانیم و با یک حشره کش پلاستیکی یا انواع و اقسام اسپری های حشره کش یا انواع و اقسام چراغ هایی که در خانه برای دفع حشرات وجود دارد، می توانیم از گزش و آسیب حشرات در امان بمانیم. در حقیقت صرف یاد گرفتن شیوه های یادگیری می تواند کمک کند که حتی فرد درگیر این پشه هم نشود. مورد دیگری که مردم باید بدانند و در مورد آن وزارت بهداشت هم باید تلاش کند این است که پشه آندس همیشه در جوامع وجود داشته و نیش یک پشه آندس آلوده در درصد بسیار کمی باعث مرگ و میر می شود، یعنی اگر در حالت عادی پشه آندس ما را نیش بزند فقط جای نیش روی دستمان می ماند و بعد از بین می رود، ولی اگر پشه آندس آلوده ما را نیش بزند در ۹۵ درصد موارد ممکن است هیچ علامتی نداشته باشیم و در ۵ درصد موارد نیش پشه می تواند ما را با تب دنگی مواجه کند.

چه طور خبر دقیق را بشناسیم؟

این دکترای مدیریت رسانه در پاسخ به این سؤال که چگونه می توانیم خبرهای حوزه سلامت را صحت سنجی کنیم، می گوید: کسب درآمد و تبلیغات در شبکه های مجازی امر ناپسندی نیست البته مرجع پیدا کردن هم کار سختی نیست. ما باید در شبکه های مجازی مسیر حرکت آدم های مختلف را دنبال کنیم و ببینیم آیا فرد محتوای خود را هدفمند به سمت تبلیغات تولید می کند یا در حال تولید محتوای خنثی است که هیچ ارتباطی با تبلیغات او ندارد. مردم باید سواد رسانه ای داشته باشند، سواد رسانه ای باعث می شود افراد مرجع و منبعی را که خبر را از آن پیگیری می کنند راحت تر بررسی کنند، مطمئن باشید صفحه ای که به آن نگاه می کنید و می بینید عکس پروفایل اصلاً عکس فرد نیست و یا هیچ آدرس و مشخصه ای از گوینده در صفحه او نمی توانیم پیدا کنیم. نکته بعدی اینکه آیا اینقدر سواد داریم که با موتورهای جست و جو خودمان بررسی کنیم و به صحت یک موضوع بپردازیم، به طور کلی منابع رسمی حوزه سلامت در کشور ما وزارت بهداشت یا دستگاه های هستند که به طور مستقیم در امر سلامت مردم دخیلند یا متخصصانی که عضو هیأت علمی دانشگاه هستند به دلیل اینکه این افراد اگر مرتکب خطایی شوند دانشگاه به آنها تذکر می دهد کاملاً قابل اطمینان هستند. خبری در پایان با تأکید بر اینکه پزشکان هم باید مجهز به سواد رسانه ای باشند، می گوید: یکی از مشکلات در زمان کرونا این بود که پزشک ما سواد و تخصص کافی داشت اما زبان و بیان گفتار با مردم را نداشت و همین باعث می شد جملات تخصصی برای مردم سوء تفاهم ایجاد کند و آنها را به ترس و وارداد پس در کلام آخر ما موظف هستیم سواد رسانه ای داشته باشیم و پزشکان و متخصصین ما هم باید سواد ارتباطی را بلد باشند.

دیدن نشدن تخم پشه آندس در دیگر مناطق کشور تصمیمی بر آن نیست که در آینده دیگر استان ها هم آلوده نشوند

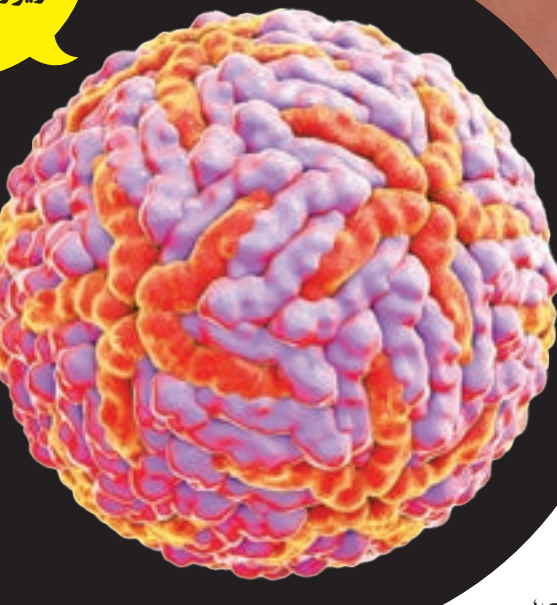
تب دنگی انتقال انسان به انسان ندارد

دکتر میروالیایی در خصوص نحوه انتقال بیماری می گوید: به طور کلی بیماری تب دنگی از طریق نیش پشه به انسان منتقل می شود. انتقال فرد به فرد همچون بیماری کرونا که از راه تنفس به دیگری منتقل می شد در بیماری تب دنگی وجود ندارد. مدیر برنامه مدیریت بیماری های منتقله از آندس مهاجم وزارت بهداشت با اشاره به پیش رو بودن مراسم اربعین و شیوع پشه آندس در مناطق جنوبی کشور، عنوان می کند: ما به هیچ وجه مردم را از سفر به مناطق جنوبی کشور یا مناطقی که پشه در آن رؤیت شده است، منع نمی کنیم اما اقدامات خودمراقبتی باید لحاظ شود. وزارت بهداشت سیستم مراقبت انسانی را در مرزها فعال کرده است در مواردی که زائران از کشورهای مثل پاکستان وارد کشور شوند، بیماریابی میان آنها صورت می گیرد حتی زائران ایرانی که به عتبات عالیات مشرف خواهند شد هم آموزش های لازم را دریافت می کنند، همچنین اطلاع رسانی هایی را در فرودگاه ها برای پروازهای بین المللی در نظر گرفتیم تا اقدامات خودمراقبتی افزایش یابد.

به فیک نیوزها توجه نکند

دکتر میروالیایی در پایان توصیه می کند: مردم اخبار موثق را از رسانه های معتبر و وزارت بهداشت پیگیری کنند. وزارت بهداشت روی سایت رسمی مرکز بیماری های واگیر به نشانی <https://icdc.behdasht.gov.ir/> تمام اطلاعات موثق، دقیق و به روز از این بیماری و استان های آلوده را منتشر کرده است. ضمناً پایگاه اطلاع رسانی دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت به آدرس <https://ieo.behdasht.gov.ir> تمامی مطالب مورد نیاز در خصوص پشه آندس و بیماری های منتقله از آن را به زبانی ساده در اختیار عموم هموطنان می گذارد. به همین دلیل نباید به شایعات و اطلاعات فیک نیوزها توجه کرد چرا که این اطلاعات غلط با هدف ایجاد رعب و وحشت در بین عموم مردم منتشر می شود. هموطنان در صورت بروز بیماری برای درمان حتماً به پزشک مراجعه کنند و به درمان های غلط و بدون شواهد علمی تأیید شده که گاهاً در مورد این بیماری در فضای مجازی دست به دست می شود، توجه نشود.

نمایی از تصویر سه بعدی ویروس تب دنگی

۸۰ درصد علائم خفیف است

دکتر میروالیایی با اشاره به اینکه بیماری دانگ تا ۸۰ درصد علائم خفیف دارد، بیان می کند: علائم این بیماری شبیه سرماخوردگی است و با افزایش ناگهانی دمای بدن و درد استخوانی همراه است به همین دلیل به آن تب استخوان شکن هم گفته می شود. بیماران می توانند تمام علائم یک بیماری ویروسی از سردرد گرفته تا بی حالی، تهوع، کاهش اشتها و البته درد پشت چشم که تقریباً درد اختصاصی برای این بیماری هست را داشته باشند. این متخصص با اشاره به اینکه از سال ۱۳۹۸ تا پایان سال ۱۴۰۲ که این پشه در ایران دیده شد فقط ۷۵ مورد بیمار با تب دنگی شناسایی کردیم، می گوید: در سال ۱۴۰۳ بیماران که شناسایی شدند از کشورهای آلوده وارد ایران شدند و به محض پیدایش علائم، شناسایی شدند.

وحشت سازی فضای مجازی از تب دنگی

به گفته وی، در فضای مجازی بیماری تب دنگی بسیار وحشتناک جلوه داده می شود در حالی که ماهیت بیماری اینچنین نیست و تا ۸۰ درصد موارد با علائم شبیه به سرماخوردگی همراه بوده و با استراحت در منزل بیماری بهبود پیدا می کند، ناگفته نماند در بسیاری از موارد خود فرد هم متوجه بیماری دنگی نمی شود. مدیر برنامه مدیریت بیماری های منتقله از آندس مهاجم وزارت بهداشت در خصوص استان های آلوده به این پشه و بیماری می گوید: بجز استان های گیلان و سه استان جنوبی در هیچ منطقه ای از کشور پشه آندس مهاجم صید نکرده ایم و با استراحت در منزل بیماری خود را شکر مواردی یافت نشده است. وی می افزاید: دیده نشدن تخم پشه آندس مهاجم در دیگر مناطق کشور تصمیمی بر آن نیست که در آینده دیگر استان ها هم آلوده نشوند به همین دلیل مردم باید نکاتی را رعایت کنند تا این پشه شریاطی برای تکثیر پیدا نکند.

نکاتی برای کاهش تکثیر پشه آندس

دکتر میروالیایی در خصوص نکات مهم برای کاهش تکثیر پشه آندس می گوید: مهم ترین عامل در پیشگیری از استقرار این پشه در منطقه بهسازی محیط است. هرچقدر محیط زیست ما از لحاظ زباله و پسماند

کریم و اقدامات لازم برای درمان آنها صورت گرفت.

پایته های مرزری

فرودگاه های بین المللی، بنادر، اسکله ها، گمرک ها و هرجایی که می تواند با کشورهای آلوده در ارتباط باشد را مورد پایش و بررسی قرار دادیم و تله هایی را کار گذاشتیم تا در آن مکان ها تخم ریزی صورت گیرد و بتوانیم به راحتی تخم ها را پیدا کنیم. با همین نظام مراقبت حشره شناسی، این پشه در سال ۱۳۹۸ در بند لنگه صید شد. این مراقبت ها ادامه داشت تا اینکه در سال گذشته پشه آندس آلبویکتوس را در استان گیلان هم صید کردیم و حدود سه هفته بعد هم این پشه از نوع ایجیپی در جنوب سیستان و بلوچستان دیده شد.

۱۲۸ کشور درگیر آندس هستند

مدیر برنامه مدیریت بیماری های منتقله از آندس مهاجم وزارت بهداشت با بیان اینکه شرایط آب و هوایی ایران با زیست این نوع پشه سازگار است، می گوید: تغییرات اقلیمی، باران های شدید و گرم شدن زمین سبب افزایش حضور این پشه در کشورهای مختلف شده و تبادل تجاری و تردد مسافران باعث گسترش آن شده به طوری که در بیش از ۱۲۸ کشور این نوع پشه شیوع پیدا کرده است. لازم به ذکر است کشورهای همسایه ما عموماً آلوده هستند به عنوان مثال کشور امارات که بشدت درگیر این پشه و بیماری تب دنگی است. این کشور وجود بیماری تب دنگی را به ایران اعلام نکرد و این بیماری با حضور ۱۳۰ مسافر ایرانی از امارات به کشور وارد شد اما خوشبختانه وزارت بهداشت از سال های گذشته نظام مراقبت انسانی را در کشور راه اندازی کرده است که به همین دلیل این افراد به سرعت شناسایی شدند. وی ادامه می دهد: بر اساس آموزش های ارائه شده به پزشکان برای این بیماری، اولین گروه بیماران را به سرعت در استان فارس شناسایی